

Fagrådsmøte i NFDK nr. 5/2024

Dato: 14.11.2024, klokken 13.00 – 14.25.

Sted: Teams

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Vedtak
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Vedtak
Sak C	Referat fra fagrådsmøte 26.09.2024	Vedtak

Ordinære saker

Nr.	Start	Slutt	Totalt	Tittel	Sakstype
A-C	13:00	13:05	00:05	Velkommen og godkjenning av saker	Fast sak
O-17/24	13:05	13:25	00:20	Runde rundt bordet	Orientering
D-18/24	13:25	13:45	00:20	Arbeidsgruppe: Synliggjøring	Diskusjon
	13:45	13:50	00:05	Pause	
O-19/24	13:50	14:00	00:10	Orientering fra interrimstyret for opprettelse av fagråd for kunstfagene	Orientering
D-20/24	14:00	14:20	00:20	Prioriterte saker for sektoren	Diskusjon
V-21/24	14:20	14:25	00:05	Møteplan 2025	Vedtak

Referat: Nasjonalt fagråd for digitale og kreative fag (NFDK), Rådsmøte 4/2024

Dato: 26.09.2024, klokka 13.00 – 14.30.

Sted: Teams

Til stede:

Navn	Organisasjon
Aranya Pascale Rusli	FFF
Cathrine Stien	Næringsklynge
Olav Slettahjell	FFF
Lensley Baya	Fagforbundet
Margret Sævarsdottir	NKI

Forfall: Andreas Beining, Jan Helge Viste, Ingrid Rønning Strand

Fra sekretariatet: Linda Kjosaa

Faste saker:

Sak A - C – godkjent.

O-13/24 Runde rundt bordet

Fast sak med en runde rundt bordet hvor man deler innspill og informasjon for å holde hverandre oppdaterte på saker. Rådet hadde en god diskusjon rundt synliggjøring av fagskolegraden og forventninger til Stortingsmeldingen.

Signalisere til NFR at fagkategoriene innen kreative og digitale fag er kompliserte og brede, men at vi kan levere og bidra med innsikt og tanker.

D-14/24 Tilstandsrapporten 2024

HK-dir v/ prosjektleder Therese Røst orienterte om funnene i Tilstandsrapporten 2024 med en spesiell vinkling på digitale og kreative fag.

Må man tenke en avgrensing igjen? Tar man de digitale fagene ut av teknisk og legger til de kreative og digitale, så er dette fagområdet omtrent det tredje største fagområdet. Dette bør synliggjøres.

Det digitale og det kreative krysser hverandre veldig. Det digitale er verktøyet mens prosessene skjer kreativt. Man ser også et stort sprik i studentgruppa og formidabel økning i nettstudier. Bare 19% av IT-studentene er stedbaserede. Yngre gjennomsnittsalder på sted enn på nett. Gjennomføringsgraden: merker at vi har høyere alder (de med bachelor fra før), men likevel under gjennomsnittet. Gjennomføringsgraden har kanskje noe med at studentene mer shopper studier. Korte etter- og videreutdanninger er «in», men tallene viser at de fleste vil ha en grad. Det avkrefter en myte og sier noe om at «faglig påfyll» ikke er nok. De fleste vil ha skikkelige papirer og en grad å vise til.

V-15/24 Møtekalender

Vedtak: Nasjonalt fagråd for digitale og kreative fag vedtar følgende revisjon av møtekalender for 2024.

Nasjonalt fagråd for digitale og kreative fag
Torsdag 4. april
Torsdag 23. mai
Torsdag 20. juni
Torsdag 19. september – samling for fagrådene/uformelt møte
Torsdag 26. september
Torsdag 14. november

O-16/2024 ONF orienterer

ONF representert av leder, Thea Tuset, informerte om saker som er viktige for studentene og om hvordan de arbeider for å påvirke utviklingen innen sektoren politisk. ONF jobber ut ifra sine årlige arbeidsprogram. Prioriterte saker er Stortingsmelding, statsbudsjett. ONF har også et årlig høstseminar og driver skoloring av sine studenttillitsvalgte.

I statsbudsjettet er hovedfokus studieplasser, gratisprinsippet, styrka studiestøtte fra Lånekassen og nasjonalt studentombud. I år prioriterer vi nasjonalt studentombud, studieplasser og økt studiestøtte (1,5G -> 2G i 2030).

Når det kommer til stortingsmeldingen legger ONF inn mest innsats på de overgripende sakene som er viktige for framtiden til sektoren: NKR med utdanning opp til nivå 8, tilkobling til ECTS og få godkjent studiepoengene i Europa, endringer i finansieringen som styrker gratisprinsippet.

Fagskolestudenter som i dag tar utdanning som tilsvarer master, skrives ned til 5.2 og da får man ikke bevist sin reelle kompetanse og man taper i anbudsrunder. I internasjonal konkurranse er de blitt en hemske med fagskoleutdanning. ECTS er litt innenfor den samme problematikken, nemlig at norsk industri også behøver utveksling til Europa og for å få utnyttet denne muligheten må man få studiene godskrevet.

Rådet hadde en god diskusjon rundt de felles bøygene som ONF også jobber med og man så tydelig at man hadde en felles agenda og kunne støtte opp under hverandres budskap.

V-17/2024 Arbeidsgruppe: Synliggjøring

Vedtak: Nasjonalt fagråd for digitale og kreative fag oppretter en arbeidsgruppe som skal jobbe videre med å synliggjøre problemstillinger innen fagområdet. Arbeidsgruppen består av mellom tre og fire representanter og skal rapportere jevnlig til rådet.

Medlem: Olav Slettahjell

Medlem: Aranya Rusli

Medlem: Margret Sævarsdottir

En leveranse for 2024 kan være en artikkel i Khrono som synliggjør dagsaktuelle problemstillinger innen fagområdet. Arbeidsgruppen kan også bidra inn mot arbeidsgruppen til NRF som arbeider med Strategi for binærsystem

Referat slutt

Saker:

O-17/24 Runde rundt bordet

Til: NFDK

Fra: AU

Sak: [O-17/24](#)

Bakgrunn

Fast sak med en runde rundt bordet hvor man deler innspill og informasjon for å holde hverandre oppdaterte på saker relevant for fagrådet. Medlemmene bes reflektere over følgende spørsmål:

- Hvilke trender og behov ser dere i samfunnet?
- Hvordan arbeider dere for å fylle behovene, for eksempel ved utvikling av studier innen økonomiske og administrative studier
- Hvilke innspill får dere fra studenter og arbeidsliv rundt kompetansebehov?

D-18/24 Arbeidsgruppe: Synliggjøring

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-18/24](#)

Bakgrunn for saken

Leder for arbeidsgruppen, Olav Slettahjell, innleder om arbeidet i arbeidsgruppen og man åpner for diskusjon.

O-19/24 Orientering fra interrimstyret for kunstfagene

Til: NFDK

Fra: ONF

Sak: [O-19/24](#)

Bakgrunn

Trine Røssevold orienterer om arbeidet med å opprette et fagråd for kunstfagene og åpner for innspill til prosessen fra NFDK.

Vedtatt fra rådsmøte 23.04.2024 : Nasjonalt fagskoleråd tar konstituering av seks nye fagråd til orientering og oppretter et nasjonalt fagråd for kunstfag med en sammensetning som øvrige fagråd.

Medlemmer i fagrådet: CREO, Kristiania, Ytre kunstfagskule, ONF

Søknad om opprettelse av Nasjonalt Fagråd for Kunstfag

Det søkes herved om opprettelse av nasjonalt fagråd for ideelle fagskoler som har sitt hovedvirke innen kunstfag. Aktørene bak søknaden er følgende:

Ytre kunstfagskole

Einar Granum kunstfagskole

Kunstskolen i Bergen

Kunstskolen i Stavanger

Asker Kunstfagskole

DTK - Kunstfagskolen i Bærum

Begrunnelse

Fagskolen er i sin natur satt til å svare på næringslivets behov og med det har yrkesfeltene en sentral rolle i utformingen av studieprogram og strategisk retning. Dette skal sikre at utdanningen er relevant og tilpasset de faktiske behovene i arbeidsmarkedet regionalt. Med dette bidrar yrkesfeltene å forme fagskolens tilkobling til arbeidsmarkedet, noe som er avgjørende for studentenes karriereutsikter. Det er her hovedutfordringen for ideelle kunstfaglige utdanninger ligger: Den generelle forståelsen av yrkesfeltet kunstfag er synkende i samfunnet som helhet. Svært få mennesker utenfor fagfeltet har kunnskap om fagfeltets innhold, relevans eller hvordan et kunstnerisk virke er utformet. Fagfeltet er i hovedvekt preget av mindre AS eller enkeltpersonsforetak som generer både målbare økonomiske

verdier, og samfunnsmessige verdier som ikke lar seg kvantifisere. Denne verdiskapningen presses ut av synsfeltet av store næringer og industrier noe som igjen fører til at argumentasjonene for yrkesrelevansen lokalt og regionalt, er utfordrende. Som leverandører av kunstfaglig utdanning er det institusjonens viktigste oppgave å gjøre studentene i stand til å gjøre kunstneriske utforskninger av samfunnet de er en del av, uttrykke det de observerer, samt utvikle tekniske og praktiske ferdigheter. Studentene skal i tillegg utfordre samfunnets syn på kunst og estetikk gjennom sin praksis. Studentene skal settes i stand til å etablere sitt eget virke etter endt utdanning og ha kunnskap om arbeidslivet som kunstner. Derfor fylles ofte et behov i yrkesfeltet som ikke er definert av etablert industri, næringsliv eller fylke, men likevel er høyst relevant og svært viktig regionalt og sentralt.

Kulturnæring er som enkeltstående felt er et nytt område og ble først innført som begrep i 1990. Ved å sette et markedsbegrep på ikke markedsutsatte verdier har det skjedd en devaluering av yrkesgruppen og fagfeltet. Devalueringen utsetter fagområdet for nedskjæringer både på kommunale, regionale og nasjonale nivå på bakgrunn av ensidig fokus på nettopp disse markedsmekanismene. Nedskjæringene og retorikken skader yrkesgruppens omdømme og påvirker rekruttering negativt. Fagfeltet er derfor avhengig av dimensjonerte faginstitusjoner som ikke er styrt av markedsmekanismer, og som har et klart samfunnsmandat. *Behov og næringsstrukturer varierer fra region til region, og fra år til år, men kunstens rolle i et samfunn består.* Kunsten skal speile samfunnets endringer, fange sosiale bevegelser, politiske spenninger og økonomiske omveltninger. I tillegg skal den utfordre sosiale normer, fremme miljøbevissthet og helse.

Samfunnsmandatet til kunstutdanningene favner bredt, derfor er en konkurranseutsatt og markedsutsatt sektor for ideelle kunstfaglige utdanninger en uheldig utvikling. En bransjeanalyse av kreative utdanninger viser en sterk konkurranseintensitet noe som tilsier at konkurransegraden er høy, og at det er et komplekst landskap preget av mange kommersielle aktører og substitutter. En lav markedsvekst knyttet til synkende studenttall vil øke markedspresset og vil påvirke videreutviklingen de ideelle kunstfaglige utdanningene uheldig. Dette i tillegg til fragmenterte politiske prioriteringer regionalt har en negativ effekt på fagfeltet som helhet.

For å kunne tilby en mangfoldig fagskolesektor som ikke er ensidig definert av næringslivet, kommersielle aktører og trender vil et eget fagråd være en viktig aktør for å sikre informasjon og kunnskap om dette feltet inn mot Nasjonalt fagskoleråd. Et nasjonalt nivå er relevant for å skape både høy kvalitet i utdanningen, men også for å sikre et mangfold og god tilgang til denne type utdanning. Kontinuitet, forståelse av samfunnsnytt og nasjonale føringer er viktig for å videreutvikle dette samfunnsrelevante fagfeltet, da kunstnerisk utviklingsarbeid og etablerte fagfelt har dokumenterte ringvirkninger for i både i distrikt og sentrale strøk. Styrking av ideelle kunstfaglige utdanninger på yrkesfaglig nivå vil også være med på å redusere kulturell ulikhet da academia innen fagområdet har stor definisjonsmakt og liten tilgjengelighet for den generelle befolkning.

Forutsigbarhet og langsiktige perspektiver er avgjørende for å sikre kvalitet i utdanningene. Her er det viktig å bygge videre på det som allerede er godt etablert. Som fagskole er tilknytningen til yrkesfeltet hovedpilaren i utdanningen. I kunstfaget er kunnskapsgrunnlaget kontinuerlig i endring som følge av utviklingen i samtdiskunsten. Derfor er forutsigbarhet og langsiktige perspektiver viktig når det kommer til samfunnsmandatet denne type utdanningsinstitusjoner har. Ved å legge opp til finansieringsordninger som bare tar utgangspunkt i det lokale næringslivets behov skapes en usikkerhet som er til hinder for langsiktig utvikling, og for å oppnå en nasjonal god plattform som svarer på samfunnets behov. Dette gjelder både for fagfeltet og den fleksibiliteten kunstfagskolene har gjennom den direkte kontakten med yrkesutøverne. Forskning viser at nisjekunnskap og høy

innovasjonsfrekvens som oftest vokser ut av mindre fagmiljø, der kunnskapsdeling er en suksessfaktor. Spesialiserte ressurser gjør at fagmiljøene er mer ivrig på å bygge effektive og varige relasjoner på overordnet nivå. Men dette krever stabilitet og en nasjonal plattform. På denne måten kan ideelle kunstfaglige utdanninger være med å sikre en solid og bred fagskolesektor nasjonalt. Men skolene er sårbare for regionale tildelingsprioriteringer basert på næringslivets behov alene. Utdanningen gir praktiske ferdigheter til å løse spesialiserte oppgaver. Den skal gi dagsaktuell refleksjon om samfunnet vi lever i. Kunnskapen om og i fagfeltet utvikler seg i møte med andre utdanningsinstitusjoner, og oppdateres i kontakt med nasjonale og internasjonale fag- og kompetansemiljøer. Kunnskapsdeling er et viktig element for å bygge sektoren sterkere. Samarbeidet gir synergier ihh. til profesjonalisering, pedagogiske samarbeidsplattformer og definerer kvalitetskriterier for kunstfaget som yrkesretning. Det er viktig å etterstrebe gode og spesialiserte yrkesutdanninger. På bakgrunn av den geografiske plasseringen til fagskolene innen kunstfag og det smale utdanningsfeltet kan en organisering i et nasjonalt råd også sikre kontakt til relevante bransjeorganisasjoner for yrkesfeltet. Da dette skiller seg fra de øvrige bransjeorganisasjoner innenfor eksempel næringsliv, industri og helse. Samarbeidet kan også gi grunnlag for en helhetlig fagpolitisk aktør som en utdannings- og kulturpolitisk høringsinstans.

Det søkes herved om etablering av et nasjonalt fagråd som innbefatter ideelle aktører innen kunstfag. Hovedbegrunnelsen er sammensetningen av yrkesfeltet og at utbytte er i hovedsak ikke målbare markedsverdier. Da denne type fagfelt/yrkesfelt sjelden blir inkludert i kompetanse og næringsstatistikk regionalt og nasjonalt.

Hovedoppgaver:

- Rammeverk for ideelle kunstfaglige utdanninger som definerer både nasjonale yrkesbehov og samfunnsbehov innenfor fagområdet.
- Nyteknning om nettverksarbeid knyttet til kulturdepartement og kulturavdelinger ihh. til synergier, målsetting og økt verdiskaping.
- Omdømmebygging av fagskolegrad som en fullverdig høyere yrkesfaglig utdanning.
- Omdømmearbeid knyttet til synergier av fagskoler innen kunstfag opp mot HU sektoren, ikke som et konkurrerende tilbud, men supplerende. Øke bredden i fagmiljøene.
- Nasjonal strategisk utvikling av fagområdet kunstfag som bygger på regional plassering og fagspesialisering knyttet til behov for verdiskaping.
- Arbeide for langsiktig bærekraftig økonomisk utvikling av ideelle kunstfaglige organisasjoner og fagmiljø.
- Etablere nasjonalt nettverk med bransjeorganisasjoner og landsorganisasjoner for relevant yrkesliv. Da dette skiller seg fra bransjeorganisasjonene som benyttes i næringsliv, helse og industri.

Aktuelle medlemmer:

Ytre kunstfagskole
Einar Granum kunstfagskole
Kunstskolen i Bergen
Kunstskolen i Stavanger
Asker Kunstfagskole
DTK - Kunstfagskolen i Bærum

Designinstituttet
Norske billedkunstnere (NBK)

D-20/24 Prioriterte saker for sektoren

Til: NFDK
Fra: AU
Sak: [D-20/24](#)

Bakgrunn

Anja Johansen, nestleder for Nasjonalt fagskoleråd, stiller i møtet og man åpner for en diskusjon rundt hvordan fagrådet best kan støtte NFRs arbeid og prioriteringer for perioden.

V-21/24 Møtekalender 2025

Til: Nasjonalt fagskoleråd
Fra: AU
Sak: [V-21/24](#)

Bakgrunn for saken

Ny møtekalender for 2025 vedtas før årsskifte og innkallinger til møtene sendes ut i god tid.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagråd for digitale og kreative fag vedtar følgende møtekalender for 2025.

Nasjonalt fagråd for digitale og kreative fag
Torsdag 13. februar
Torsdag 3. april
Torsdag 19. juni
Torsdag 9. oktober
Torsdag 20. november

Klokkeslett for fagrådsmøtene er kl. 13.00-14.30